

УДК 330.341:316.32

**ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ В
УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

**INNOVATIVE AND INVESTMENT DEVELOPMENT OF
ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION**

канд. екон. наук Ю.М. Уткіна

¹*Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

PhD(Econ.) Yu.M. Utkina

¹*Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)*

Глобалізація – об'єктивне явище, не залежне від волі окремих людей. Процеси глобалізації в даний час поглиблюються і розповсюджуються все з більшою швидкістю. Нове в сучасній глобальній системі – це постійна інтенсифікація структури взаємозв'язків, опосередкованої такими феноменами, як сучасна індустрія комунікацій та новітні інформаційні технології, а також процес глобалізації взаємопов'язаності: технологічної, організаційної, адміністративної і правової, кожна з яких, попри все інше, має власну логіку та динаміку змін. Політика сьогодні здійснюється з усією своєю звичною невизначеністю, випадковістю та недетермінованістю у світі, пронизаному потоками товарів і капіталу, пересуванням людей, комунікацією через авіаційний транспорт і космічні супутники [3, с. 123].

Становлення ринкових відносин, розвиток глобальних процесів вимагають нових підходів до розгляду основних принципів економічної теорії, глибинних протиріч функціонування виробничих систем у нових умовах господарювання. Тому виробничо-економічні відносини мають підпорядковуватись механізму, що діє відповідно до сучасного стану національного господарства з урахуванням дій об'єктивних законів і суспільних потреб [1, с. 78].

Світова економічна криза, в умовах глобалізації суспільних та соціально-економічних відносин, зумовила у світі переорієнтацію основних цінностей, призвела до пошуку країнами Євросоюзу прийнятної моделі економічного розвитку. Модель інноваційного розвитку забезпечує національну конкурентоспроможність і орієнтує національну економіку кожної країни на довгострокове зростання. Тому вона і стала фундаментом, який визначає економічну міць країни та її перспективи на світовому ринку [5, с. 15].

В умовах забезпечення сталої конкурентоспроможності українських підприємств на глобальних конкурентних ринках, на нашу думку,

першочерговим є інноваційно-інвестиційний процес. Це пов'язано з тим, що інноваційно-інвестиційний процес є процесом розробки, створення та впровадження інноваційного продукту за допомогою залучення інвестиційних коштів. При цьому слід зазначити, що саме інновації розглядаються як один із факторів забезпечення конкурентоспроможності підприємства, забезпечуючи швидкість виведення якісно оновленого продукту на конкурентні ринки з оптимально-мінімальними витратами інвестиційних ресурсів [2, с. 194].

Вихід українських підприємств на глобальні конкурентні ринки, а також завоювання та збереження сталої конкурентної позиції на них можливе лише за умови забезпечення їх конкурентоспроможності, яка ґрунтується на випуску конкурентоспроможної продукції. У свою чергу, конкурентоспроможність продукції досягається за рахунок мінімізації часу виходу товару на ринок і витрат, пов'язаних з виробництвом і реалізацією продукції, за умови одночасного підвищення її якості. Тому, на нашу думку, саме інноваційно-інвестиційний процес – як процес розробки, створення та впровадження інноваційного продукту за допомогою залучення інвестиційних ресурсів – є запорукою забезпечення конкурентоспроможності продукції, а, отже, й конкурентоспроможності українських підприємств на глобальних ринках [4, с. 22].

Суттєві труднощі, з якими останнім часом стикаються національна та світова економіки, як ніколи, підкреслюють необхідність підвищення уваги суспільства, бізнесу та держави до проблем інноваційно-інвестиційного розвитку. В умовах суттєвого загострення боротьби за ринки збуту, обмеженості доступу до фінансових ресурсів найбільші шанси на мінімізацію втрат та швидке відновлення економічних показників матимуть насамперед ті країни, які змогли сформувати високоефективну економіку, засновану на постійному вдосконаленні виробничих процесів, створенні інноваційної продукції, оптимізації систем управління, високій інноваційній культурі населення загалом та управлінців зокрема.

[1] Дикань В.Л. Забезпечення конкурентоспроможності підприємств: підруч. / В.Л. Дикань, Ю.Т. Боровик, О.М. Полякова, Ю.М. Уткіна. – Х.: УкрДАЗТ, 2011. – 421 с.

[2] Кірдіна О.Г. Управління інноваційною діяльністю підприємств в умовах глобальної конкурентоспроможності / О.Г. Кірдіна, Ю.М. Уткіна, М.В. Кондратюк // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2020. – №69. – С. 193-200.

[3] Наумкіна, С. Глобалізація: тенденції інтеграції, універсалізації та поляризації сучасного світу / С. Наумкіна, Ю. Ткачук // Політичний менеджмент. – 2005. – №6. – С. 121-128.

[4] Кірдіна О.Г. Проблематика забезпечення міжнародної конкурентоспроможності українських підприємств / О.Г. Кірдіна // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2017. – №59. – С. 20-26.

[5] Дикань В.Л. Розвиток економіки України на основі принципу рівноправності відносно держави, бізнесу та суспільства / В.Л. Дикань, А.В. Толстова // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2018. – №63. – С. 9-19.